

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 2.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0124(COD)

8904/23
ADD 7

MI 357
ENT 89
ENV 440
CHIMIE 39
IND 210
CONSOM 153
SAN 227
IA 92
CODEC 762

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. április 28.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2023) 115 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a mosó- és tisztítószerokről és a felületaktív anyagokról, az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról és a 648/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2023) 115 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2023) 115 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.4.28.
SWD(2023) 115 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri:

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a mosó- és tisztítószerokról és a felületaktív anyagokról, az (EU) 2019/1020 rendelet
módosításáról és a 648/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről**

{COM(2023) 217 final} - {SEC(2023) 170 final} - {SWD(2023) 113 final} -
{SWD(2023) 114 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat a mosó- és tisztítószerekről és a felületaktív anyagokról, az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról és a 648/2004/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

A. A fellépés szükségessége

Miben áll a probléma, és miért uniós szintű?

A mosó- és tisztítószerekről szóló 648/2004/EK rendelet (a továbbiakban: mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet) harmonizálja a mosó- és tisztítószerek, valamint a felületaktív anyagok¹ értékesítésére vonatkozó szabályokat. Szigorú biológiai lebonthatósági követelményeket állapít meg a felületaktív anyagokra vonatkozóan, szabványosított határértékeket a fogyasztói és automata mosogatógépekhez való fogyasztói mosószerekben található foszforra, valamint konkrét címkézési követelményeket határoz meg a végfelhasználóknak a mosó- és tisztítószerekben található bizonyos összetevőkről (pl. allergén illatanyagok) történő tájékoztatása érdekében, és lehetővé teszi számukra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak.

A mosó- és tisztítószerek értékelésének² eredményei alapján ez a hatásvizsgálat két problémát azonosít:

1. **A mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet nem veszi figyelembe az új piaci fejleményeket.** A rendelet 2004-es elfogadása óta olyan innovatív termékeket és fenntartható új gyakorlatokat fejlesztettek ki, amelyekre a jelenlegi szabályok nem terjednek ki (mikrobiális tisztítószerek), vagy nem egyértelmű, hogy kiterjednek-e, és ha igen, miként (utántöltéses értékesítés).
2. **A mosó- és tisztítószerekre vonatkozó hatékony tájékoztatási követelmények hiánya:** A mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet és a CLP-rendelet³ közötti jogszabályi átfedések gyakran oda vezetnek, hogy ugyanazt az anyagot ugyanazon a címkén kétszer vagy háromszor is feltüntetik, néha teljesen eltérő nevekkal. Egy másik átfedés is van ezen uniós jogszabályok között, nevezetesen a CLP-rendelet értelmében veszélyesnek minősített mosó- és tisztítószereket illető egészségügyi vészhelyzetre való reagálásra vonatkozó információk megkettőzése (az összetevőket ismertető adatlapok a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet értelmében és a toxikológiai központok tájékoztatása a CLP-rendelet alapján).

Mit kellene elérni?

E kezdeményezés várhatóan előmozdítja az egészség és a környezet magas szintű védelmét, valamint a mosó- és tisztítószerek egységes piacának hatékony működését.

A kezdeményezés célja különösen a szabályok pontosítása és aktualizálása a következők érdekében:

- egyenlő versenyfeltételek biztosítása, valamint innovatív termékek és fenntartható új gyakorlatok lehetővé tétele,
- az egészség és a környezet optimális védelmének biztosítása,
- a mosó- és tisztítószerek gyártóira nehezedő terhek csökkentése,
- a fogyasztók címkékkel kapcsolatos ismereteinek javítása a mosó- és tisztítószerekről szóló rendeletben foglalt jelenlegi címkézési követelmények egyszerűsítése és észszerűsítése révén.

¹ A felületaktív anyagok olyan tenzidek, amelyek segítenek lebontani a víz és az olajok és/vagy szennyeződések közötti határfelületet. Ezek jelentik a mosó- és tisztítószerekben használt egyik fő összetevőt.

² A mosó- és tisztítószerekről szóló, 2004. március 31-i 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értékelése, [SWD\(2019\)298](#)

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályaon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
A mosó- és tisztítószeres értékelésében foglalt következtetés szerint a mosó- és tisztítószeres forgalmazására és forgalomba hozatalára vonatkozó egységes szabályok hozzáadott értéke nem vitatott⁴. Az uniós szintű szabályozási fellépés olyan szabályozási környezetet biztosít, amely lehetővé teszi az innovációt az új terméktípusok, az új marketingtechnikák és az új címkézési technológiák tekintetében az egységes piacon, miközben Uniós-szerte azonos szintű egészség- és környezetvédelmet biztosít.
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálóznak a célkitűzések elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
A fellépés elmaradásának alapforgatókönyve mellett ez a hatásvizsgálat 2 alternatívát (1a. és 1b.) határoz meg az 1. probléma kezelésére (az új piaci fejlemények figyelembevételének elmaradása), valamint 2 alternatívát (2a. és 2b.) a 2. probléma kezelésére (a hatékony tájékoztatási követelmények hiánya). 1a. alternatíva Ez biztosítaná, hogy a fogyasztók hozzájussanak a szükséges információkhoz, amikor utántöltött mosó- és tisztítószereseket vásárolnak, és hogy a szabályok a mosó- és tisztítószeres valamennyi gyártója esetében azonosak legyenek. A mikrobiális tisztítószeres a mosó- és tisztítószeresről szóló rendelet hatálya alá tartoznának, és tájékoztatási minimumkövetelmények (címkézés) lennének előírva annak érdekében, hogy a végfelhasználók tájékoztatást kapjanak a termékben jelen lévő azon mikrobákról, amelyek a tisztítóképeséget biztosítják. 1b. alternatíva Ez a lehetőség az utántöltésre vonatkozó 1a. alternatívára épül, és emellett az utántöltött mosó- és tisztítószeres digitális címkézésének bevezetését javasolja. E fenntartható gyakorlat további megkönnyítése és a benne rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében a mosó- és tisztítószeresről szóló rendeletben előírt valamennyi címkézési információ, az adagolási utasításokon kívül, digitális címkén is megadható. Ami a mikrobiális tisztítószereseket illeti, az 1b. alternatíva kockázatkezelési követelmények bevezetését javasolja e termékekre vonatkozóan. Ezek közé tartoznak a mikrobák mosó- és tisztítószeresekben való használatára vonatkozó általános kritériumok, a címkézési követelmények, a mikrobák használatára vonatkozó bizonyos korlátozások és egy felülvizsgálati záradék. 2a. alternatíva Ez az alternatíva mind a veszélyes, mind a nem veszélyes mosó- és tisztítószeres esetében eltörölné az összetevőket ismertető adatlapot. Az alternatíva továbbá a címkézési követelmények egyszerűsítését és a digitális címkézés lehetőségének bevezetését javasolja. Az egyszerűsítés elérhető lenne vagy a csak egyszeri címkézéssel (a szigorúbb szabályokkal összhangban, 1. részalternatíva), vagy a mosó- és tisztítószeresről szóló rendelet párhuzamos rendelkezéseinek törlésével (2. részalternatíva). A digitális címkézéssel a gyártóknak lehetőségükben állna az az előnyös választás, hogy bizonyos információkat csak digitális címke révén adjanak meg. A digitális címkézésre vonatkozó kötelező elvek alkalmazása esetén a gyártók csak digitális címkéket helyezhetnének el termékeiken. 2b. alternatíva Ez az alternatíva azt javasolja, hogy csak azt a kettős követelményt töröljék el, hogy a veszélyes mosó- és tisztítószeres összetevőit ismertető adatlapot kell benyújtani, és a mosó- és tisztítószeresről szóló rendelet értelmében a nem veszélyes mosó- és tisztítószeres esetében ezt tartás fenn. A címkézés tekintetében a 2b. alternatíva megegyezik a fenti 2a. alternatívával. A hatásvizsgálat az 1b. és a 2b. alternatívát jelöli meg az előnyben részesített alternatívák kombinációjaként.

⁴ Ugyanott.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?
A 2b. szakpolitikai alternatívát valamennyi érdekelt fél (beleértve az ipart, a hatóságokat és civil társadalom képviselőit is) széles körben elfogadja. A konzultációs tevékenységek megerősítették, hogy széles körű támogatást élvez a címkén szereplő egyes információk digitalizálása és a nem veszélyes mosó- és tisztítószeres összetevőit ismertető adatlap fenntartása. Ami a címkézési követelmények egyszerűsítését célzó részalternatívákat illeti, az ágazat kis mértékben előnyben részesítette a mosó- és tisztítószeresről szóló rendelet szerinti kettős követelmények megszüntetését (2. részalternatíva), de az első részalternatívát is széles körben támogatta, amelyet más típusú érdekelt felek, nevezetesen a hatóságok és a civil társadalom képviselői is előnyben részesítettek. Az 1b. alternatíva keretében széles körű támogatást kapott az utántöltéses értékesítés megkönnyítése és digitalizálása is. Meg kell azonban jegyezni, hogy a vállalkozói szövetségek és a nagyobb vállalatok kevésbé támogatták a mosó- és tisztítószeresről szóló rendelet kiegészítését az utántöltő kiegészítések értékesítésére vonatkozó követelményekkel, mint más érdekelt felek, például a kis- és középvállalkozások (kkv-k), a nem kormányzati szervezetek, valamint a környezetvédelmi és fogyasztói szervezetek. A javasolt kockázatkezelési intézkedések között nem támogatták széles körben a mikrobiális tisztítószeres kockázatkezelésére vonatkozó általános kritériumok bevezetését⁵. Meg kell azonban jegyezni, hogy az iparági érdekelt felek arról számoltak be, hogy a mikrobiális tisztítószeresekre vonatkozó követelményeknek a mosó- és tisztítószeresről szóló rendeletbe történő általános felvétele szükségtelen szabályozási terhet jelentene⁶.
C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?
Az előnyben részesített alternatívák az iparág számára a terhek csökkentése és a költségmegtakarítás, valamint a mosó- és tisztítószeres címkéinek jobb olvashatósága tekintetében járnának várhatóan előnyökkel. Emellett várhatóan csökkenteni fogják a vállalatok terheit a mosó- és tisztítószeresre alkalmazandó tágabb uniós szabályozási keret szerinti kiterjedt és egymást átfedő címkézési követelmények tekintetében, nevezetesen azáltal, hogy megszüntetik a tájékoztatási követelmények közötti átfedéseket, és rugalmasságot biztosítanak a címkén szereplő bizonyos információk digitális címke révén történő megadása által. Méretgazdaságosság is érvényesülne abban az értelemben, hogy a fizikai címke több nyelvnek kínálna teret, ami azt jelenti, hogy az értékesítés terén költségmegtakarítás érhető el, és a mosó- és tisztítószeres egységes piacán rejlő lehetőségek teljes mértékben kiaknázhatók lennének. A környezetbarátabb termékekre (mikrobiális tisztítószeres) és a fenntartható új gyakorlatokra vonatkozó szabványosított kritériumok és követelmények pontosítása megkönnyíti a zöld átállást, ugyanakkor biztosítja, hogy az innováció ne ütközzön akadályokba. Az 1b. és a 2b. alternatíva kombinációja biztosítja továbbá az egészség és a környezet magas szintű védelmét. A mikrobiális tisztítószeresekre vonatkozó új kockázatkezelési intézkedések biztosítják, hogy a mosó- és tisztítószeresekben használt mikrobák egészségügyi és környezeti szempontból egyaránt biztonságosak legyenek, és lehetővé teszik a végfelhasználók számára, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, és jobban védjék magukat, ha a mikrobákkal szemben eleve érzékenyek vagy sérülékenyek. A címkén szereplő célzott és egyszerűsített használati utasítások még inkább lehetővé teszik a termék felhasználói számára e termékek helyes használatát, ezáltal biztosítva a környezetvédelem optimalizálását. Ezenkívül az utántöltéses értékesítésre vonatkozó egyedi követelmények biztosítják, hogy a fogyasztók az utántöltő mosó- és tisztítószeres vásárlásakor minden releváns biztonsági és használati információt megkapjanak, és olyan fenntartható gyakorlatot mozdítanak elő, amely jelentős környezeti előnyökkel jár a csomagolási hulladék tekintetében.

⁵ A leginkább előnyben részesített alternatíva az 1a. alternatíva szerinti címkézési követelmények bevezetése volt.

⁶ Ez általában a követelmények bevezetését érinti, azaz mind az 1a., mind az 1b. szakpolitikai alternatíva esetében.

Annak lehetővé tétele, hogy egyes címkézési információkat csak digitálisan adjanak meg, tovább csökkenti a fel nem használt címkékészlet ártalmatlanításából származó hulladékot.

A címkézési követelmények egyszerűsítése és egyszerűsítése révén **olvashatóbbá és érthetőbbé válnak majd a mosó- és tisztítószer címkéi**, lehetővé téve a végfelhasználók számára, hogy könnyebben és gyorsabban megtalálják a vonatkozó információkat, ami különösen baleset esetén alapvető fontosságú. Ha az összetevőket csak egyszer, a szigorúbb alkalmazandó szabályok alapján tüntetik fel (2b. alternatíva, 1. részalternatíva), magasabb szintű egészségvédelem biztosítható.

Ezenkívül az opcionális digitális címkézés bevezetése egyrészt tovább **könnyíti a használatot és növeli a tudatosságot**, mivel a fizikai címkén maradó alapvető információk egyértelműbbé válnak, másrészt pedig **további előnyökkel jár a kiszolgáltató és látássérült felhasználók számára**. Bevezetésre kerülnek digitális elvek, amelyek akkor alkalmazandók, amikor a mosó- és tisztítószer gyártói úgy döntenek, hogy digitális címkét használnak. Ezek az intézkedések még inkább biztosítani fogják az egészségvédelem magas szintjét.

Végezetül a nem veszélyes mosó- és tisztítószer összetevőit ismertető adatlapnak a mosó- és tisztítószerokról szóló rendelet szerinti fenntartása biztosítani fogja, hogy a védelem szintje továbbra is nagyon magas maradjon.

Az előnyben részesített alternatíva szerint **az egységes piac működése** szempontjából előnyös, ha szabványosított normákat vezetnek be a mikrobiális tisztítószerre és az utántöltéses értékesítésre vonatkozóan, ami megakadályozza az eltérő nemzeti szabályok kialakulását.

Az előnyben részesített alternatívának nincs költségvonzata, vagy elhanyagolható költségekkel jár a vállalatok számára, és némi költségmegtakarítást eredményez. A legnagyobb hatás – költségmegtakarítás formájában – a veszélyes mosó- és tisztítószer összetevőit ismertető adatlapok eltörléséből ered, és **a becslések szerint évente mintegy 7 millió EUR megtakarítást jelent**.

A mikrobiális tisztítószerre vonatkozó kockázatkezelési követelmények miatt **további, kisebb mértékű, vállalatonként évi 200 000 EUR** körüli terhek jelentkezhetnek⁷. Ez azonban egy becsült felső határérték, amely nagy valószínűséggel különböző tényezőktől (például a vállalat vagy a termékportfólió méretétől) függően változik.

A szabályozási átfedések megszüntetésével egy nagyobb összhang teremődik meg a mosó- és tisztítószerre alkalmazandó tágabb uniós szabályozási kerettel, a mosó- és tisztítószer címkéinek digitalizálása pedig összhangban van a digitális korra való általános átállással és a vegyi anyagok címkeire vonatkozó párhuzamos digitalizációs kezdeményezésekkel.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

A mosó- és tisztítószerokról szóló felülvizsgált rendelet a mosó- és tisztítószer ágazata számára várhatóan összesen mintegy 400,000 EUR egyszeri alkalmazkodási költséget jelent. A mikrobiális tisztítószer biztonságos használatának garantálása a kockázatkezelési követelmények bevezetése révén e termékek gyártói (főként kkv-k) számára vállalatonként évente 200 000 EUR körüli költséggel jár.

Felmerülhetnek kisebb költségek a meglévő weboldalnak a digitális címkézéshez való hozzáigazításával kapcsolatban is azon gyártóknál, akik önként e lehetőség alkalmazása mellett döntenek.

A közigazgatási szervek végrehajtási költségei kismértékben növekedhetnek a mosó- és tisztítószer utántöltéses értékesítésének várható növekedése miatt, valamint figyelembe véve, hogy a jelenlegi végrehajtási tevékenységek a meglévő keret egyértelműségének hiánya miatt valószínűleg nem széles körűek.

Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?

A mikrobiális tisztítószer biztonságos használatának garantálása a kockázatkezelési követelmények bevezetése révén a gyártók (főként kkv-k) számára vállalatonként évi 200 000 EUR körüli költséggel jár. Ez azonban egy becsült felső határérték, amely nagy valószínűséggel különböző tényezőktől (például a vállalat vagy a portfólió méretétől) függően változik.

Ezek tehát **nem érintenék hátrányosan a gyártókat (többnyire kkv-kat)**, akik a célzott konzultációk során arról számoltak be, hogy ezek a költségek az elfogadható tartományon belül vannak. A mikrobiális tisztítószerre és az utántöltéses értékesítésre vonatkozó szabványosított kritériumok meghatározása és a

⁷ A becslések szerint az EU-ban 25, mikrobiális terméket előállító vállalat lenne érintett.

követelmények pontosítása megkönnyíti a zöld átállást, ugyanakkor biztosítja, hogy az innováció ne ütközzön akadályokba. Mivel ezeket a piaci szegmenseket jelenleg a kkv-k uralják, ez tovább fogja növelni az értékláncokhoz és a piac egészéhez való hozzáférésüket és az e téren elért integrációjukat. Ami az ágazati versenyképességet illeti, az 1b. alternatíva támogatná az utántöltésre épülő értékesítési lánc fejlesztését, amelyek új belépőket (nagy valószínűséggel kkv-kat) vonzhatnak e piacra.

A 2b. szakpolitikai alternatíva az 1b. szakpolitikai alternatívával kombinálva lehetővé teszi a kkv-k számára, hogy **kiaknázzák a digitális kor előnyeit, és a terhek potenciális csökkenésével és költségmegtakarítással fog járn**i, akárcsak a nagyobb vállalatoknál. Az azonosított jogi átfedések és párhuzamosságok kiküszöbölése révén a gyártók mentesülnek azon jelenlegi kötelezettség alól, hogy ugyanazt az anyagot többször is feltüntessék a termékeik címkéjén.

Bizonyos információk digitális címkére való áthelyezése költségmegtakarítást eredményez, mivel a digitális címkék frissítése egyszerűbb és kevésbé költséges, mint a fizikai címkéké. A fizikai címkén feltüntetendő információk mennyiségének csökkentése javíthatja a mosó- és tisztítószeres szabad mozgását mind a 27 uniós országban.

Ezt az is segítené, ha több nyelvet is fel lehetne tüntetni a fizikai címkéken egyes információk digitális címkére történő áthelyezésével. Támogatná a beruházások növelését és a méretgazdaságosságot. Emellett a terhek csökkentését vonná maga után.

A veszélyes mosó- és tisztítószeres összetevőit ismertető adatlapok eltörléséből és az utántöltéses értékesítés 2a. alternatíva szerinti megkönnyítéséből eredő **éves költségmegtakarítás** ugyanúgy előnyös lesz a kkv-k számára, mint a nagyobb vállalatok számára. Hasonlóképpen, a 2a. alternatíva várhatóan **csökkenti fogja a gazdasági szereplők terheit** a mosó- és tisztítószeres alkalmazandó tágabb uniós szabályozási keret szerinti, kiterjedt és egymást átfedő címkézési követelmények tekintetében is, nevezetesen azért, hogy megszünteti a tájékoztatási követelmények közötti átfedéseket, és rugalmasságot biztosít a címkén szereplő bizonyos információk digitális címke révén történő megadása által.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Nem, bár a nemzeti hatóságoknál bizonyos alkalmazkodási költségek jelentkezhetnek az új rendeletnek való megfelelés tükrében. Ami a digitális címkézés megvalósulását illeti, ennek nincs jelentős hatása, mivel a piacfelügyeleti hatóságok már rendelkeznek digitális jártassággal, és szakmai tevékenységük részeként már jelenleg is foglalkoznak digitális eszközökkel.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Nem azonosítottak egyéb jelentős hatásokat.

Arányosak-e az intézkedések?

Az előnyben részesített alternatíva megfelel az arányosság elvének. Nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.

A mikrobiális tisztítószeresekre vonatkozó kockázatkezelési követelmények a környezet és az egészség megfelelő védelmének biztosításához szükséges minimumkövetelmények. Megkönnyítjük az utántöltéses értékesítést, ami csökkenti a gyártókra nehezedő terheket, valamint pozitív egészségügyi és környezeti hatásokkal jár.

A címkék digitalizálása változatlanul opcionális marad. A digitális címkézésre vonatkozóan ugyanakkor általános elvek kerülnek megállapításra a digitálisan megadott információk minőségének és hozzáférhetőségének biztosítása érdekében.

A vegyi anyagok (CLP-rendelet) és a termésnövelő termékek digitális címkézésére vonatkozó megközelítéssel⁸ összhangban, és tekintettel arra, hogy a digitális címkézéssel kapcsolatosan egyre bővülnek a tapasztalatok és növekszik a bizalom, a jövőben bővíthet a digitálisan rendelkezésre bocsátott információk köre, ami további egyszerűsödéssel járhat az iparág számára.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12992-Chemicals-simplification-and-digitalisation-of-labelling-requirements_hu

D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A mosó- és tisztítószerekről szóló felülvizsgált rendelet értékelésére a rendelet alkalmazásának hatályától számított 5 év múlva kerül sor.